

Sivistystoimen ruokapalvelujen järjestäminen

Khall 30.05.2022 § 116

Valmistelija

Vs. kunnanjohtaja Eeva-Maria Maijala, puhelin 050 512 0529 tai eeva-maria.maijala@savukoski.fi

Savukosken kunnan ruokahuolto hoidetaan kokonaisuudessaan Saukodilla sijaitsevan keskuskeittiön kautta. Kunnassa on koettu, että keskuskeittiömalli ei ole välttämättä paras toimintamalli. Uudessa koulurakennuksessa on aterioiden valmistamiseen soveltuva keittiö. Saukodin osalta on koettu ongelmaksi, että päivällinen on jouduttu tarjoamaan liian aikaisin, ateriat on jouduttu suunnittelemaan eri ikäisille sopiviksi ja illan tiskit on jouduttu jättämään aamulla pestäväksi.

Sivistyslautakunta on esittänyt kunnanhallitukselle 29.9.2021, että se selvittää varhaiskasvatuksen, peruskoulun ja lukion kouluruoan tuottamisesta

1. sivistystoimen alaisuudessa Korvatunturin koulun keittiössä
2. ulkoistamalla ruokahuolto
3. muulla kustannustehokkaalla ja laadukkaalla tavalla

Kunnanhallitus on odottanut, että hyvinvointialueelta saadaan suunnitelmat ruokahuollon toteuttamisesta. Savukosken kunnanhallitus on alustavasti valinnut toimintamalliksi in-house yrityksen, jossa kunta on yhtenä osakkaana. Yritys voi tuottaa osakkailleen ateriapalveluita eli lähinnä hyvinvointialueen ja sivistystoimen tarpeisiin.

Hyvinvointialueelta on annettu alustava tieto in-house yritysten toimintamallista. Nyt on aika valmistautua muutokseen saatujen tietojen pohjalta.

Ruokapalvelusta järjestettiin työntekijöille 25.5.2022 asiaan kuuluvat YT-neuvottelut. Ruokapalvelun kaikki työntekijät olivat yhtä mieltä siitä, että sivistystoimen ja sosiaalitoimen ruokapalvelut olisi tarkoituksenmukaista erottaa. Saukodin keittiöllä tuotettaisiin jatkossa ruokapalvelut sosiaalitoimen asiakkaille. Sivistystoimen ruokapalvelut eli koulun ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelut tuotettaisiin omana toimintana tai kilpailutettaisiin. Erikseen tulisi selvittää varhaiskasvatuksen kesäaikaisen ruokapalvelun tuottaminen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Eeva-Maria Maijala

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Saukodilla toimiva keskuskeittiö toimii jatkossa sosiaalitoimen keittiönä ja se tuottaa tarvittaessa lisäksi ruokapalveluita mm. kesäaikana varhaiskasvatukselle.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että sosiaalilautakunnalle annetaan tehtäväksi järjestellä Saukodin ruokapalvelut uudella asiakkaita paremmin palvelevalla mallilla siten, että huomioidaan päivittäisen työmäärän huomattava väheneminen. Uuden järjestelyn on tuotava aikaiseksi myös säästöjä.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että sivistyslautakunnalle annetaan tehtäväksi selvittää millä toimintamallilla koulun ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelu tullaan järjestämään jatkossa. Jos ruokapalvelu esitetään ulkoistettavaksi, tulee kilpailutukseen tarvittavat määrärahat ottaa

sivistystoimen ruokapalveluiden kuluista. Sivistystoimen talousarvioon tulee myöhemmin tarvittaessa määritellä uudet kustannuspaikat. Uusi järjestely ei saa aiheuttaa kustannusten lisäystä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu Valtuuston esityslistalle
Sosiaalilautakunta ja sivistyslautakunta

Kvalt 13.06.2022 § 20

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Saukodilla toimiva keskuskeittiö toimii jatkossa sosiaalitoimen keittönä ja se tuottaa tarvittaessa lisäksi ruokapalveluita mm. kesäaikana varhaiskasvatukselle.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että sosiaalilautakunnalle annetaan tehtäväksi järjestellä Saukodin ruokapalvelut uudella asiakkaita paremmin palvelevalla mallilla siten, että huomioidaan päivittäisen työmäärän huomattava väheneminen. Uuden järjestelyn on tuotava aikaiseksi myös säästöjä.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että sivistyslautakunnalle annetaan tehtäväksi selvittää millä toimintamallilla koulun ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelu tullaan järjestämään jatkossa. Jos ruokapalvelu esitetään ulkoistettavaksi, tulee kilpailutukseen tarvittavat määrärahat ottaa sivistystoimen ruokapalveluiden kuluista. Sivistystoimen talousarvioon tulee myöhemmin tarvittaessa määritellä uudet kustannuspaikat. Uusi järjestely ei saa aiheuttaa kustannusten lisäystä.

Päätös Sivistysjohtaja-rehtori Joonas Rentola selvitti asiaa.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu Sosiaalilautakunta ja sivistyslautakunta

Sivltk 31.08.2022 § 73

Valmistelija Sivistysjohtaja-rehtori Joonas Rentola, puh. 040 545 9009,
joonas.rentola@savukoski.fi

Sivistystoimen ruokahuolto eriytetään sosiaalitoimesta, joten tammikuusta 2023 sen ruokapalvelut järjestetään omana toimintana tai ulkoistamalla. Sivistystoimen ruokahuollon piiriin kuuluu Korvatunturin koulun, Savukosken lukion ja ryhmäperhepäiväkodin asiakkaat, joista vain jälkimmäisille tulee tarjota ruokapalveluita ympäri vuoden. Omana toimintana järjestettäessä tulee huomioida ruokapalveluiden johtaminen, pieni volyyymi, työntekijätarve, sijaistaminen sekä kesäajan

järjestelyt, kun ryhmäperhepäiväkodilla on tarve lounaille myös koulun loma-aikoina.

Ruokahuollon ulkoistaminen voidaan toteuttaa kahdella eri tavalla eli ulkoistamalla ruokahuolto kokonaan tai osittain. Osaulkoistaminen tarkoittaisi pelkän ruoan ostamista, kun taas kokonaisulkoistus sisältäisi ruoan ja siihen liittyvän palvelun (sis. tarjoilu, tiskaus ja siivous). Osaulkoistamalla sivistystoimessa olisi ruokahuollon työntekijä, joka vastaisi pelkästä palvelusta ja jonka työaikaa voisi hyödyntää myös kunnan siivoushuollossa.

Osa- ja kokonaisulkoistamisessa tulee huomioida riski kustannusten noususta, palveluntarjoajien kiinnostus osallistua kilpailutukseen sekä kilpailutuksen reunaehdot niin ruokapalveluiden laadun takaamisen kuin tarjouskilpailuun osallistuvien yritysten näkökulmasta. Lisäksi ulkoistamiseen tarvittaisiin ulkopuolista asiantuntija-apua.

Vuonna 2019 tehdyn ruoka- ja siivouspalveluselityksen (Damico Oy) mukaan ulkoistamista on syytä harkita vaihtoehtona omalle toiminnalle, jotta toimintavarmuutta voidaan parantaa ja toiminnan kehitysvauhtia tehostaa. Kyseinen selvitys suosittelee ruoka- ja siivouspalveluiden ulkoistamista yhdessä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja-rehtori Joonas Rentola

Päätösehdotus

Sivistyslautakunnan ruokapalvelut järjestetään tammikuusta 2023 alkaen:

- a) omana toimintana,
- b) ulkoistamalla
tai
- c) osaulkoistamalla.

Päätös

Käydyn keskustelun jälkeen sivistysjohtaja-rehtori muutti esitystään niin, että sivistystoimen ruokapalvelut järjestetään omana toimintana vuosina 2023-2024. Sivistystoimen ruokapalveluiden johtamiseen, kouluruokasuosituksen toteuttamiseen ja muuhun organisointiin pyydetään konsulttiapua tarjouskilpailun kautta.

Ryhmäperhepäiväkodilla on tarve ruokapalveluille myös silloin, kun koulua ei ole. Tästä syystä sivistystoimen ruokapalvelu tuottaa ruokaa ryhmäperhepäiväkodille iltaisin, viikonloppuisin sekä koulujen syys- ja talvilomien aikana. Poikkeuksena on koulujen kesäloma-ajat ja muut tarvittavat tilanteet, jolloin ryhmäperhepäiväkodin ruoka hankitaan kunnan inHouse-yhtiön kautta.

Ruokapalveluiden laatua parannetaan niin, että uudistuksen myötä sivistystoimen ruokahuollossa tehdään siirtymä eineksistä kohti kotimaista lähiruokaa.

Sivistysjohtaja-rehtorin kokouksessa muuttama päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Kunnanhallitus
Varhaiskasvatus
Sosiaalilautakunta

Valmistelija Sivistysjohtaja-rehtori Joonas Rentola, puh. 040 545 9009,
joonas.rentola@savukoski.fi

Sivistystoimen ruokapalvelut on tuotettu omana toimintana vuosina 2023-2024. Ruokapalveluiden johtamiseen, kouluruokasuositusten toteuttamiseen ja muuhun organisointiin on pyydetty konsulttiapua toiminnan käynnistämisen yhteydessä. Kuuden viikon välein on kokoontunut ruokatyöryhmä, johon kuuluu ruokapalveluvastaava, rehtori, iltapäiväkerho-ohjaaja sekä opettajakunnan, varhaiskasvatuksen ja oppilaskunnan edustaja.

Päiväkodilla on ollut tarve ruokapalveluille myös silloin, kun koulua ei ole ollut. Iltoja ja viikonloppuja varten päiväkotia on säilönyt ylijäämäruokaa, mikä on ollut toimiva järjestely. Koulujen loma-aikoina ruoka on tuotettu joko omana toimintana tai kunnan inHouse-yhtiön kautta.

Ruokapalveluissa on pyritty lähiruuan tarjoamiseen kuntastrategian mukaisesti. Esimerkiksi kalaa, poroa, mustikkaa ja puolukkaa on ostettu paikallisilta yrittäjiltä.

Vuoteen 2022 saakka sosiaalitoimelta on ostettu ruokapalvelut. Kun vuonna 2023 aloitettiin ruokapalveluiden oma tuottaminen, kustannukset laskivat 36 493 euroa. Lisäksi kunnan ja Lapin hyvinvointialueen työntekijät ovat lounastaneet koululla aikaisempia vuosia innokkaammin.

Esittelijä Sivistysjohtaja-rehtori Joonas Rentola

Päätösehdotus Sivistystoimi jatkaa ruokapalveluiden tuottamista omana toimintana vuodesta 2025 alkaen.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen ja jatkaa ruokapalveluiden tuottamista omana toimintana vuodesta 2025 alkaen.

Jakelu Kunnanhallitus
Varhaiskasvatus